

For saa vidt muligt at begrænse de Tilfælde, hvor Spørgsmaal af fornævnte Art blive bragte for Forligsnævnene eller for Domstolene, vil det formentlig være rigtigt som almindelig Regel at fastsætte, at den Part, hvem Afgørelsen gaar overvejende imod, udreder Udgifterne.

Det skal i denne Forbindelse endnu kun fremhæves, hvilken Betydning det har for det senere Arbejde ved en ny Matrikuls Udarbejdelse, at man allerede nu ved de Nymaalinger, der skulle foretages i anden Anledning, sikrer sig, at Kortene blive saa nøjagtige som muligt, og at der ved Maalingerne træffes Foranstaltninger til, at de forskellige Kort efterhaanden med behørig Sikkerhed kunne samles.

Et andet Punkt af den i Preussen truffne Ordning, som Opmærksomheden skal henledes paa, er den Decentralisation af Matrikulsvæsenet, som der finder Sted, idet der for hver af Landets 35 Regeringskredse er indrettet et Katasterbureau (Matrikulskontor), i hvis Arktiv alle de originale Maaloptyegnelser, Kort og Protokoller samt de fra Landinspektørerne indsendte Forretninger opbevares. Fra disse Bureauer ske ogsaa alle Udsærdigelser til private. Om en tilsvarende Foranstaltning hos os — et Matrikulskontor maatte vel saa indrettes for hvert Amt eller i alt Fald for hvert Stift — vilde bringe Fordele, der i nogen Maade vilde staa i Forhold til den Beføstning, som en saadan Foranstaltning vilde medføre, tør anses for meget tvivlsomt, ligesom en Decentralisation paa dette Omraade i Betragtning af vort Lands forholdsvis ringe Udstrækning synes ufornudden, og man har derfor ikke ment at burde stille noget Forslag i denne Retning, lige saa lidt som man mener at turde tilraade her, ligesom i Preussen, at gøre alle Landinspektører til fast lønede Embedsmænd*). Som en Maade, hvorpaa en Forbedring af Forholdene mulig hos os kunde tilvejebringes, har et Mindretal i Kommissionen foreslaaet, at der for bestemte Distrikter ansattes Landinspektører, der, mod af Parterne at oppebære Gebyrer efter en af Ministeriet fastsat Takst, skulde udføre alle Forretninger, i hvilke det offentlige har nogen Interesse. Til disse Landinspektører skulde det da ogsaa overdrages at udføre de egentlige offentlige Forretninger i Distriktet, alene med Undtagelse af saadanne, ved hvilke den paagældende allerede i første Instans havde medvirket. Som Grund til at foretage en saadan Foranstaltning er anført, at herved paa en heldig Maade de Vansteligheder vilde fjernes, som Konkurrenceforholdene nu hyppig bringe Landinspektørerne i, idet de som Embedsmænd skulle varetage det offentliges Interesse, medens de dog med Hensyn til Afgang, til Forretningerne ere fuldstændig afhængige af vedkommende Parter. I hvor mange Distrikter Landet paa denne Maade burde deles, maatte blive Genstand for nærmere Overvejelse; det skal her kun anføres, at det fra den Side i Kommissionen, hvorfra dette Forslag er fremkommet, er anført som antageligt, at ca. 60 Landinspektører vilde være i Stand til at udføre de foresaldende Forretninger af denne Art.

Kommissionens Flertal har dog fundet den her foreslaaede Ordning af Landinspektørvæsenet saa lidet heldig, at det bestemt maa fraraade en saadan Foranstaltning.

Det har i Kommissionen været Genstand for særskilt Overvejelse, hvorvidt der, selv om man ikke vilde fride til en Forandring i Landinspektørernes Stilling som nys nævnt, dog ikke maatte være Grund til at gøre et Forsøg med Indførelse af faste Takster for Landinspektørernes Arbejder. Der kan i saa Henseende henvises

*) Forslag i ovennævnte Retninger ere fremsatte i en Kommissionen tilfattet Skrivelse fra Landinspektør A. Clausen, Nørsgaard ved Børge. Det foreslaas her, at alle Matrikuleringsvæsenet henlægges under de provinssielle Amtstuer paa den Maade, at hver Amtsforsvalter i sit Kreds foruden at opkræve Skatterne tillige skal bestyre Matrikulsvæsenet og gratis (med Undtagelse af Udgifterne til Befordring, Jordboniteringsmænd og Meddelelse af Udskrifter af Jordboniteringsprotokollen) ordne alt, hvad der berører Fordeelingen af Skatterne. Alle Kort, Matrikuler m. v. skulde da fordeles mellem Amtstuerne, og disse bestyres af Mænd, der vare sagkyndige i Matrikulsvæsenet. Pengene til Ordningen skulde fremkomme navnlig ved Inddragning af de nuværende Amtstuer saavel som af Matrikulsarkivet og Matrikulskontorerne i København og ved Fastsættelsen af en Betalingskala for alle Skuldsætninger, Arealberegninger, Attesten m. v. — Uddeles affet fra, at Udgifterne ved en Ordning som denne sikkert langt fra vilde kunne dækkes ved de af Forslagsstilleren hertil anviste Indtagter, af hvilke i alt Fald den, der tænkes opnaaet ved Inddragningen af Matrikulskontoret i København, maatte bortfalde, idet der selvfølgelig lige saa lidt her som i Preussen vilde kunne undværes et saadant Kontor som overordnet Instans, maa Kommissionen i det hele finde dette Forslag ubeholdbart. En Forening af de nuværende Amtsforsvalterforretninger med Matrikulsvæsenet lader sig næppe gennemføre.